

§ 210

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Johanna Nuortevan toivomusponnosta perhevalmen- nuksen käynnistämisestä murrosikäisten nuorten vanhemmille

HEL 2019-002708 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi seuraavan lausunnon:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää ehdotusta murrosikäisten vanhemmille tarjottavasta perhevalmennuksesta kannatettavana, mutta kaupungin koko huomioiden myös haastavana. Päävastuu perhevalmennuksen toteuttamisesta tulisi olla perhekeskuksilla, joiden kautta vanhemmuuden tuki on tarkoitus jatkossa pääosin järjestää. Oppilashuollon toimijat ovat käytettävissä valmennuksen suunnittelussa. Lautakunta kannattaa kolmannen sektorin toimijoiden mukaan ottamista perhevalmennuksen suunnitteluun ja toteutukseen.

Lautakunta toteaa, että mallia olisi luontevinta pilotoida ensin jollakin perusopetusalueella ja siltä pohjalta laatia koko kaupunkiin sovellettava toimintamalli. Toteutuksessa olisi tarkoituksenmukaista hyödyntää esimerkiksi perusopetuspalveluissa jo kokeilussa olevaa Resetti-toimintamallia.

Vanhemmuuden tukeminen on osa monen eri toimijan perustehtävää. Koulujen oppilashuolto ja nuorisopalvelut ovat keskeisiä nuoria ja heidän vanhempiaan tavoittavia tahoja. Perhevalmennus käsitteenä viittaa useimmiten aivan pienten lasten vanhemmille tarjottavaan ryhmämuotoiseen tukeen. Ajoittain on eri puolilla maata kokeiltu myös murrosikäisten lasten vanhemmille tarjottavaa perhevalmennusta. Näistä kokeiluista on saatu pääosin myönteisiä tuloksia.

Siirtyminen 7. vuosiluokalle voisi olla hyvä ajankohta eri toimijoiden yhteistyönä toteutettavalle perhevalmennukselle. Verkkoympäristöön viety perhevalmennus saattaisi soveltua osalle kohderyhmästä. Murrosiässä olevien lasten vanhemmuus on vaativaa ja ajoittain myös voimavaroja kuluttavaa. Vanhemmat hakevat toisiltaan spontaania tukea, ja koulun oppilashuolto tukee yksittäisiä vanhempia kasvatustehtävässä. Koulujen vanhempainilloissa käsitellään ajoittain murrosikään liittyvää tematiikkaa asiantuntijoiden johdolla, mutta kyse on yksittäisistä tilaisuuksista eikä pitkäkestoisesta valmennuksesta. Kouluissa on paljon vaihtelua siinä, miten teemaa käsitellään ja onko paikalla koulun ulkopuolisia asiantuntijoita. Olisikin hyvä toteuttaa yhtenäisen suunnitelman

ja mallin mukaisesti esimerkiksi koulutusta ja keskustelutilaisuuksia kaikissa kaupungin kouluissa osana vanhempainiltoja.

Perheiden osallisuuden vahvistaminen on noussut esille koulujen kehittämistoiminnassa. Lukuvuonna 2018–2019 kahdessa peruskoulussa on pilotoitu Resetti-toimintamallia. Resetti-toiminnalla tiivistetään kodin ja koulun yhteistyötä konkreettisten suunnitelmien, taitojen opetteluun ja lapsen läheisten aikuisten tiivistetyn yhteistoiminnan avulla. Toiminnassa hyödynnetään useita eri menetelmiä, erityisesti myönteisen käytöksen vahvistamisen menetelmät, yhteistoiminnallinen ongelmanratkaisu ja perhekoulun periaatteet. Tavoitteena on lisätä yhteistä ymmärrystä lapsen tilanteesta sekä löytää uusia ratkaisumalleja, vahvistaa yhteistoimintaa paikallisissa verkostoissa sekä samanaikaisesti paikallisella tasolla tukea perheiden eri palvelujen integroitumista. Resetti-toimintamallin kokeilua on tarkoitus laajentaa lukuvuonna 2019–2020 yhteistyökumppaneiden kanssa.

Vaikka Resetti-toimintamalli auttaa osin vanhempia kasvatustyössä, ei se korvaa perhevalmennusta. Luontevia tahoja perhevalmennuksen toteuttamiseen ovat perhekeskukset yhdessä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

Vaikutusten arviointi

Helsingin kaupunkistrategian 2017–2021 yksi keskeinen painopiste on nuorten syrjäytymiskiirteen katkaiseminen ja eriarvoisuuden vähentäminen. Tuen tarjoaminen murrosikäisille nuorille ja heidän perheilleen on merkittävää syrjäytymistä ehkäisevää työtä. Murrosikäisten vanhemmille sekä nuorille suunnattu perhevalmennus tukee perheen sisäistä vuorovaikutusta, vanhempien jaksamista ja edistää koko perheen hyvinvointia.

Myös valmisteilla olevan hyvinvointisuunnitelma 2019–2021 kokoaa ja ohjaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä Helsingissä. Hyvinvointisuunnitelmaan on valittu painopisteiden mukaisia kaupunkiyhteisiä toimenpiteitä sekä tietoon perustuen vaikuttavia toimenpiteitä kaupunkilaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Hyvinvointisuunnitelman rakentamisessa ja tavoitteiden sekä toimenpiteiden suunnittelussa on huomioitu laajasti yhdenvertaisuutta, ihmisoikeuksia, tasa-arvoa ja osallisuutta.

Suunnitelman mukaan hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kaupungin eri toimialojen yhteistyössä toteuttamaa yksilöön, perheeseen, yhteisöihin, väestöön ja näiden elinympäristöihin kohdistuvaa toimintaa. Tärkeitä kumppaneita ovat myös kolmannen sektorin toimijat sekä kaupunkilaiset.

Käsittely

Vastaehdotus:

Fatim Diarra: Tekstissä kappale: Siirtyminen 7. vuosiluokalle voisi olla hyvä ajankohta eri toimijoiden yhteistyönä toteutettavalle perhevalmennukselle. Verkkoympäristöön viety perhevalmennus saattaisi soveltua osalle kohderyhmästä. Murrosiässä olevien lasten vanhemmuus on vaativaa ja ajoittain myös voimavaroja kuluttavaa. Vanhemmat hakevat toisiltaan spontaania tukea, ja koulun oppilashuolto tukee yksittäisiä vanhempia kasvatustehtävässä. Koulujen vanhempainilloissa käsitellään ajoittain murrosikään liittyvää tematiikkaa asiantuntijoiden johdolla, mutta kyse on yksittäisistä tilaisuuksista eikä pitkäkestoisesta valmennuksesta.

Tähän lisäys kappaleen loppuun:

Kouluissa on paljon vaihtelua siinä, miten teemaa käsitellään ja onko paikalla koulun ulkopuolisia asiantuntijoita. Olisikin hyvä toteuttaa yhteisen suunnitelman ja mallin mukaisesti esimerkiksi koulutusta ja keskustelutilaisuuksia kaikissa kaupungin kouluissa osana vanhempainiltoja.

Kannattaja: Pia Pakarinen

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Fatim Diarran vastaehdotuksen yksimielisesti.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Heidi Roponen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 71927
heidi.roponen(a)hel.fi
Vesa Nevalainen, oppilashuollon päällikkö, puhelin: 310 86214
vesa.nevalainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa seuraavan lausunnon:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää ehdotusta murrosikäisten vanhemmille tarjottavasta perhevalmennuksesta kannatettavana, mutta kaupungin koko huomioiden myös haastavana. Päävastuu perhevalmennuksen toteuttamisesta tulisi olla perhekeskuksilla, joiden kautta vanhemmuuden tuki on tarkoitus jatkossa pääosin järjestää. Oppilas-

huollon toimijat ovat käytettävissä valmennuksen suunnittelussa. Lautakunta kannattaa kolmannen sektorin toimijoiden mukaan ottamista perhevalmennuksen suunnitteluun ja toteutukseen.

Lautakunta toteaa, että mallia olisi luontevinta pilotoida ensin jollakin perusopetusalueella ja siltä pohjalta laatia koko kaupunkiin sovellettava toimintamalli. Toteutuksessa olisi tarkoituksenmukaista hyödyntää esimerkiksi perusopetuspalveluissa jo kokeilussa olevaa Resetti-toimintamallia.

Vanhemmuuden tukeminen on osa monen eri toimijan perustehtävää. Koulujen oppilashuolto ja nuorisopalvelut ovat keskeisiä nuoria ja heidän vanhempiaan tavoittavia tahoja. Perhevalmennus käsitteenä viittaa useimmiten aivan pienten lasten vanhemmille tarjottavaan ryhmämuotoiseen tukeen. Ajoittain on eri puolilla maata kokeiltu myös murrosikäisten lasten vanhemmille tarjottavaa perhevalmennusta. Näistä kokeiluista on saatu pääosin myönteisiä tuloksia.

Siirtyminen 7. vuosiluokalle voisi olla hyvä ajankohta eri toimijoiden yhteistyönä toteutettavalle perhevalmennukselle. Verkkoympäristöön viety perhevalmennus saattaisi soveltua osalle kohderyhmästä. Murrosiässä olevien lasten vanhemmuus on vaativaa ja ajoittain myös voimavaroja kuluttavaa. Vanhemmat hakevat toisiltaan spontaania tukea, ja koulun oppilashuolto tukee yksittäisiä vanhempia kasvatustehtävässä. Koulujen vanhempainilloissa käsitellään ajoittain murrosikään liittyvää tematiikkaa asiantuntijoiden johdolla, mutta kyse on yksittäisistä tilaisuuksista eikä pitkäkestoisesta valmennuksesta.

Perheiden osallisuuden vahvistaminen on noussut esille koulujen kehittämistoiminnassa. Lukuvuonna 2018–2019 kahdessa peruskoulussa on pilotoitu Resetti-toimintamallia. Resetti-toiminnalla tiivistetään kodin ja koulun yhteistyötä konkreettisten suunnitelmien, taitojen opetteluun ja lapsen läheisten aikuisten tiivistetyn yhteistoiminnan avulla. Toiminnassa hyödynnetään useita eri menetelmiä, erityisesti myönteisen käytöksen vahvistamisen menetelmät, yhteistoiminnallinen ongelmanratkaisu ja perhekoulun periaatteet. Tavoitteena on lisätä yhteistä ymmärrystä lapsen tilanteesta sekä löytää uusia ratkaisumalleja, vahvistaa yhteistoimintaa paikallisissa verkostoissa sekä samanaikaisesti paikallisella tasolla tukea perheiden eri palvelujen integroitumista. Resetti-toimintamallin kokeilua on tarkoitus laajentaa lukuvuonna 2019–2020 yhteistyökumppaneiden kanssa.

Vaikka Resetti-toimintamalli auttaa osin vanhempia kasvatustyössä, ei se korvaa perhevalmennusta. Luontevia tahoja perhevalmennuksen toteuttamiseen ovat perhekeskukset yhdessä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

Vaikutusten arviointi

Helsingin kaupunkistrategian 2017–2021 yksi keskeinen painopiste on nuorten syrjäytymiskiirteen katkaiseminen ja eriarvoisuuden vähentäminen. Tuen tarjoaminen murrosikäisille nuorille ja heidän perheilleen on merkittävää syrjäytymistä ehkäisevää työtä. Murrosikäisten vanhemmille sekä nuorille suunnattu perhevalmennus tukee perheen sisäistä vuorovaikutusta, vanhempien jaksamista ja edistää koko perheen hyvinvointia.

Myös valmisteilla olevan hyvinvointisuunnitelma 2019–2021 kokoaa ja ohjaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä Helsingissä. Hyvinvointisuunnitelmaan on valittu painopisteiden mukaisia kaupunkiyhteisiä toimenpiteitä sekä tietoon perustuen vaikuttavia toimenpiteitä kaupunkilaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Hyvinvointisuunnitelman rakentamisessa ja tavoitteiden sekä toimenpiteiden suunnittelussa on huomioitu laajasti yhdenvertaisuutta, ihmisoikeuksia, tasa-arvoa ja osallisuutta.

Suunnitelman mukaan hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kaupungin eri toimialojen yhteistyössä toteuttamaa yksilöön, perheeseen, yhteisöihin, väestöön ja näiden elinympäristöihin kohdistuvaa toimintaa. Tärkeitä kumppaneita ovat myös kolmannen sektorin toimijat sekä kaupunkilaiset.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään 27.2.2019 (§ 86) aloitetta murrosikäisten vanhemmille suunnatun perhevalmennuksen käynnistämisestä kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen: kaupunginvaltuusto kehottaa selvittämään mahdollisuutta että sosiaali- ja terveystoimiala sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimiala yhteistyönä koordinoivat perhevalmennuksen suunnittelun. Kaupunginhallitus on pyytänyt lausuntoa kasvatus- ja koulutuslautakunnalta 30.8.2019 mennessä valtuutettu Johanna Nuortevan tekemään toivomusponnesta perhevalmennuksen käynnistämisestä murrosikäisten nuorten vanhemmille.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Heidi Roponen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 71927
heidi.roponen(a)hel.fi
Vesa Nevalainen, oppilashuollon päällikkö, puhelin: 310 86214
vesa.nevalainen(a)hel.fi

Oheismateriaali

18.06.2019

Asia/20

---

1 Nuorteva Johanna, toivomusponsi, Kvsto 27.2.2019, asia 16

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano